

PRAKTIJKVOORBEELD: GGZ EN WERK & INKOMEN

MEI 2020

➔ Movisie zoekt uit wat werkt bij arbeidsactivering van personen met psychische problematiek

Het kennisinstituut Movisie publiceerde onlangs de do's and don'ts op het gebied van arbeidsactivering van personen met psychische problematiek. Uit de bestudering van veel onderzoeken over dit thema blijkt aandacht een van de meest relevante werkzame elementen te zijn.

In Nederland wordt op verschillende manieren geprobeerd om mensen met psychische kwetsbaarheid of een verstandelijke beperking aan het werk te helpen of te houden. Maar welke aanpak werkt nu het best? Of beter: wat zijn de werkzame elementen in de succesvolle aanpakken? Op verzoek van Movisie zocht de socioloog Vasco Lub uit wat nu echt werkt bij arbeidsactivering van personen met psychische kwetsbaarheid aan de hand van een groot aantal studies over dit thema.

Algemene dominante concepten

Aandacht, maatwerk, intensieve steun op de werkplek, het creëren van draagvlak binnen de organisatie en steun vanuit het sociale netwerk (waaronder een effectieve samenwerking tussen gemeenten, werkgevers en zorginstanties) blijken algemene, dominante concepten te zijn. Het maakt daarbij niet veel uit of

het gaat om personen met psychische problematiek of met een verstandelijke beperking. Mensen die dergelijke op maat gesneden arbeidsondersteuning krijgen, vinden sneller passend werk, zo blijkt uit de literatuur.

Toegankelijk maken

Op basis van de studie van Lub is een infographic gemaakt waarmee professionals in één oogopslag kunnen zien wat de werkzame elementen zijn. “We willen voor de professionals kennis op een goede manier ontsluiten, zonder dat het te veel leeswerk wordt”, zegt Marjet van Houten, senior adviseur Participatie bij Movisie, hierover.

Volgens Van Houten zou er in het algemeen meer oog moeten zijn voor nieuwe werkwijzen. Dan is er nog veel winst te halen. Mensen lezen volgens haar heel weinig. “Dat is heel jammer. Het bijhouden van de literatuur zou onderdeel moeten zijn van je vak. Net zoals loodgieters vertrouwd moet raken met de nieuwste modellen cv-ketels en tandartsen regelmatig moeten bijscholen. We merken dat er wel aandacht is voor de instrumenten: hoe moeten we de gaatjes vullen? Maar veel minder voor: hoe ervaart de patiënt de behandeling?”

Veel werk is geprotocolleerd

In de huidige setting is veel werk in de GGZ en in Werk & Inkomen geprotocolleerd. “Partijen werken met een beperkt instrumentarium. Dat botst met kennen, opbouwen van vertrouwen en motiveren. Zake die zo belangrijk zijn voor het activeren van mensen met psychische problematiek.”

Arbeidsintegratie is de laatste jaren toch een beetje omgetoverd in een industrieel proces, ziet Van Houten. Maar juist de doelgroepen van psychisch kwetsbaren en verstandelijk gehandicapten hebben nadrukkelijker, persoonlijke aandacht nodig. “Als de schotten tussen organisaties en geldstromen doorbroken zijn gaat het meestal goed. Maar er zijn te weinig prikkels voor ontschotting. We hebben zoveel dienstverleners dat het niet lukt om één contactpersoon aan te stellen of werkgevers echt te overtuigen.”

Grip op impact en effectiviteit

De infographic en onderliggende metastudie kunnen goed dienen als input voor reflectie, aldus Van Houten. Managers en beleidsmedewerkers kunnen de kennis uit het dossier bespreken en vergelijken met de huidige aanpak. “Vervolgens ga je in een verbetersessie met de uitvoerende medewerkers kijken of zij doen wat werkt en hoe zij hun werkwijze kunnen verbeteren.” Op de website van Movisie zijn voorbeelden te vinden van hoe je zo’n verbetersessie organiseert.

MOVISIE-KENNISPRODUCTEN OVER DE GGZ

In 2019 bracht Movisie een aantal kennisproducten uit die de best beschikbare kennis op dit thema bundelen en ontsluiten. In 2019 presenteerde Movisie een nieuwe GGZ-standaard, een aantal publieksversies en praktijkvoorbeelden en het dossier ‘Wat werkt bij arbeidsactivering van personen met psychische kwetsbaarheid en een verstandelijke beperking’.

‘Wat werkt bij’-dossiers zijn er inmiddels over verschillende thema’s: over eigen regie, schuldhulpverlening, cliëntenparticipatie, preventie partnergeweld, aanpak armoede, eenzaamheid, sociaal en gezond, sociale innovatie, outreachend werken, mantelzorg, hulp na seksueel geweld, culturele interventies, implementatie en arbeidsactivering van personen met psychische problematiek.

TIPS

- Lees de infographic een keer goed door.
- Heb meer oog voor het belang van het informele netwerk van cliënten (ouders, vrienden). Vraag de cliënt eens iemand mee te nemen.

Links en Downloads

- [Pagina website Movisie](#)
- [Interview met onderzoeker Vasco Lub in Sociale Vraagstukken](#)
- [Onderzoek werkzame elementen door Vasco Lub \(pdf\)](#)
- [Infographic Werkzame elementen \(pdf\)](#)
- [Dossier: Wat werkt bij: arbeidsactivering van personen met psychische problematiek of een verstandelijke beperking](#)

Contactpersoon

- Marjet van Houten
senior adviseur Participatie bij Movisie
E-mail: m.vanhouten@movisie.nl

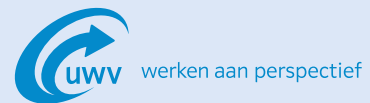
Dit praktijkvoorbeeld staat ook op:

- www.samenvoordeklant.nl/praktijk/movisie-zoekt-uit-wat-werkt-bij-arbeidsactivering-van-personen-met-psychische-problematiek

Kijk voor meer praktijkvoorbeelden op:

- www.samenvoordeklant.nl/praktijk

 www.samenvoordeklant.nl
 info@samenvoordeklant.nl
 @SamenvdKlant
 De Programmaraad

Samen verbeteren we de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden